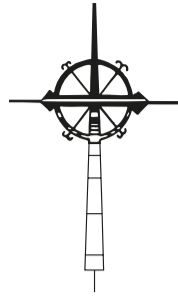

Forssan seurakuntalehti

3•2017

Hyvää alkavaa syksyä!

Lehdessä mm.

- Syksyn toimintaa • Terveisiä Unkarista • Tietokilpailu Lutherista
- Rippikouluterveisiiä • Mari on uusi hautausmaanhoitaja •

PÄÄKIRJOITUS:

Esa Löytömäki
kirkkoherra

”Kun pahan valta kasvaa ympärillä...”

Barcelona ja Turku. La Ramblalla kävelin viime syksynä ja havahtuin nyt tuhon uutisiin. Tuon kokemus tuli lähelle. Suosittu turistikatu laskeutuu kohti merenrantaa, se on täynnä ihmisiä jatkuvasti, kojuilla ja kahvipaikoilla riittää tungosta. Autolla saa paljon pahaa aikaan ja tuho tuli lähelle vaikka olinkin kaukana.

Turun tori on tuttu paikka. Kun kuulin, että tekijä oli puukottanut naisia, myös pienten lasten äitejä, mielessä ailahti kylmäävä pelko. Toivottavasti läheiseni ovat turvassa. Onneksi he olivat. Ajatukseni ovat heidän luonaan, jotka joutuivat uhreiksi.

Ihmiset puolustivat uhreja ja auttoivat heitä. Monet toimivat sen hyväksi, ettei pahempaa tapahtuisi. Viranomaiset toimivat nopeasti ja saivat tilanteen haltuun. Ihmiset välittivät toisistaan. Arkkipiispakin korosti, että arjen elämän jatkuminen auttaa selviämään asioista. Pahuuden ja kärsimyksen edessä on paljon kysymyksiä. ”Miksi? Miksi näin pitää ihmisen maailmassa olla? Tämä voi olla ihmiselle liian suuri kysymys. Sen edessä on enemmän hiljaisuutta kuin vastauksia. Mutta se on hiljaisuutta, jossa Jumala on.”

Miten tällaisesta selviää? Lehden ilmestymiseen mennessä on jo selvinnyt asioista paljon. Meillä on hyvät viranomaiset ja yhteiskunnassa olot, joissa voi luottaa, ettei asioita jätetä kesken. Oma mieli hakee kiintopisteitä, joiden avulla voi suunnistaa eteenpäin. Muutaman sellaisen voi löytää.

Yksi on rukous. Samana iltana Turun tapahtumien jälkeen kansaa ja valtion johtoa kokoontui kirkkoihin. yhdessä hiljennettiin ja pyydettiin apuja ja turvaa ikiaikojen Jumalalta. Yhä edelleen kriisin ja surun aikoina kirkon maamerkki antaa toivoa ja lohtua. Risti ja rukous pysyvät. Kirkon sanoma hyvydestä ja Jumalan voimasta on yhä tarpeen. Pahaa voi vastustaa ja sitoutua hyvään. Rukous auttaa siihen ja se luo tärkeän yhteyden. Toisten puolesta voi rukoilla. Myös pahantekijän ja hänen läheistensä puolesta, sillä rukous on hyvyyden kanava, jossa ihmiselle käsittämätön pahuus saatetaan Jumalan valoon.

Toinen on toiminta. Hyvän eteen voi toimia. Me voimme vaikuttaa siihen, että turvallisuus on olemassa. Luottamustamme on yritetty järkyttää ja yhteiskuntaa saattaa sekasortoon. Olemme haavoittuneita mutta emme neuvottomia. Siellä, missä välitetään ja vastustetaan pahaa ja pidetään hyvästä kiinni, Jumalan voimat murtautuvat esille ja ihmisyyys voittaa. Kolmas on, ettei pelolle saa antaa sijaa. Terve pelko suojelee ja auttaa karttamaan vaaroja ja toimimaan, kun on aika. Kutenkaan emme ole entisiä. Väkivallan tarkoitus on tuottaa epävarmuutta ja sekasortoa. Sellaiselle pelolle, joka ruokkii uhkia ja vihaa, ei saa antaa valtaa. Seuraavana päivänä ihmiset palasivat tapahtumapaikalle ja viettivät hiljaisen hetken. He kohtasivat pelon ja epävarmuuden. Yhdessä se on mahdollista.

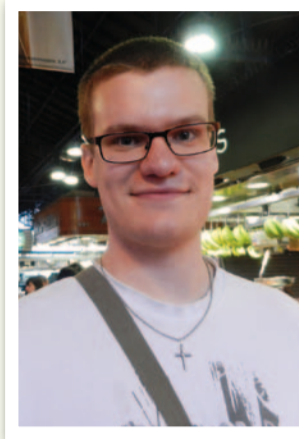
Tärkeistä asiasta meitä muistutettiin, kun sanottiin, ettei vastakohtaisuutta saa ruokkia. Moni maahanmuuttaja on peloissaan ja kokee uhkaa torjutuksi tulemisesta ja vihasta. On sanottu, ettei pelolle ja vihalle saa antaa valtaa. ”Halu väärinymmärtää on ollut suurempaa kuin yritys ymmärtää. Tämä olisi nyt hyvä kääntää toisinpäin”, presidentti Niinistö sanoi. Hän korosti, että vain yhdessä selviämme.

”..Vahvista ääni toisen maailman”, laulu jatkuu. Kirkkona, seurakunta, kristittyinä ja ihmisinä tarvitsemme tätä sointia arkeemme, jotta maailma olisi paikka, jossa voi elää ihmisinä rauhassa.

Hartaus

Suomen kesän sanotaan olevan lyhyt ja vähäluminen.

Se on tänä vuonna pitänyt valitettavan hyvin paikkansa. Kylmää ja koleaa säätä riitti liikaakin etenkin alkukesästä, jolloin aurinko saattoi pysyä visusti piilossa ja kylmä tuuli sekä sateet ovat välillä latistaneet tunnelmaa. Kesän päättyessä alkaa jälleen syksy lähestyä. Päivät lyhenevät ja auringon valo vähenee. Pimeä talvi alkaa myös lähestyä ja se saattaa tuoda monelle ahdistuksen ja masennuksen tunnetta. Kuitenkin pimeinä ja pilvisinäkin päivinä on hyvä muistaa, että ei se aurinko sieltä pilvien takaa mihinkään ole hävinnyt. Aurinko on aina siellä taivaalla, vaikkei sitä näkisikään. Pilvet ja pimeys ovat väliaikaisia mutta valo säilyy. Tämä ajatus voi lohduttaa tulevina syksyn päivinä ja talven pimeinä hetkinä. Tämä ajatus voi myös auttaa elämän synkissä surun ja ahdistuksen hetkissä. Usein ahdistus ja suru ovat jotain väliaikaista ja ohimenevää. Joskus on kuitenkin tilanteita kun tuntuu, että ahdistus ja pime-

ys ovat iloa ja valoa suurempia ja kestävämpiä. Tuntuu kuin aurinko ja kaikki hyvä maailmassa olisi hävinnyt kokonaan. Me kristityt voimme tällaisissa tilanteissa hakea lohtua Jhanneksen evankeliumin kohdasta, jossa puhutaan Jeesuksesta: ”Alussa oli Sana. Sana oli Jumalan luona, ja Sana oli Jumala. Jo alussa Sana oli Jumalan luona. Kaikki syntyi Sanan voimalla. Mikään, mikä on syntynyt, ei ole syntynyt ilman häntä. Hänessä oli elämä, ja elämä oli ihmisten valo.

Valo loistaa pimeydessä, pimeys ei ole saanut sitä valtaansa.” Jumala on maailman Valo, jota mikään pimeys ei voi voittaa eikä sammuttaa. Tämä Valo on ikuisempaa kuin tähtien ja auringon valo. Lopulta tämä Valo kirkastaa kaiken maailman ja silloin pimeys, tuska ja suru häviävät. Jäljelle jäävät Valo, ilo ja kiitos ihmisille, joita Jumala rakastaa.

kesäteologi Tapio Laakso

OLLAAN IHMISIKSI

Forssan ev. lut. seurakunta järjestää yhteistyössä Forssan Kulttuuri-Axelin kanssa hyväntekeväisyyskonsertin, jossa kuullaan mm. Juice Leskisen, Beatlesin ja Juha Tapion suosittuja sävelmiä Popedakitaristi Costello Hautamäen, Sini Anttilan, Elli Lukanderin, Mirella Timosen, Kasper Mäkelän ja Marko Simin esittämänä. Laulut sovittaa kapellimestarina toimiva Kari Mäkiranta.

Jumalan lähestymiseen ei ole yhtä oikeaa tapaa, vaan Häntä voi lähestyä monin eri tavoin, esimerkiksi esittämällä kysymyksiä Jumalan olemassaolosta, uskosta, rakkaudesta tai epäoikeudenmukaisuudesta. Pienikin epäily Jumalan olemassaolosta riittää uskoksi. Kirkon on oltava turvallinen koti myös epäilijöille, ei vain tosiuskoville.

Juicen laulu ”Rakkauden ammattilainen” haastaa jokaisen tarkastelemaan sekä omaa suhdetta lähimmäisen rakastamiseen että Jumalan rakkauteen: ”Rakkaus tekee katkeraa paatuneeseen omatuntoon. Hän ihmistä satuttaa kun ihmisyyden hoitaa kuntoon. Hän kantaa mukanaan kaiken julmuuden ja pilkan. Saa naulat vuorollaan läpi ranteen, läpi nilkan. Onko väliä sen, hän minne menee yöksi, hän sai ammatiksi rakkauden, mutta ei tee sitä työksi. Minikälaisen kohtalon saa hyvä mies ja hyvä nainen? Ihminen, joka on rakkauden ammattilainen.” (Juice Leskinen, 1986.) Juicen tekstistä välittyy kristillisen vertauskuvan

kautta rakastamisen vaikeus ja huoli siitä, mitä hyvälle ihmiselle tapahtuu tässä maailmassa.

”Ollaan ihmiksi”-nimellä kulkevaan konserttiin valitut laulut käsittelevät filosofisia ja henkisiä kysymyksiä unohtamatta elämän raadollista puolta. Ne ottavat myös kantaa kirkkoon instituutiona. Laulut punotaan kokonaisuudeksi, jossa epäilylle, uskalle ja rakkauden kaipuulle on tilaa. Juicen, Beatlesin ja Juha Tapion laulut puhuttelevat tavallista ihmistä tavallisen elämän keskellä.

Vastaavia tilaisuuksia on järjestetty Tampereen tuomiokirkossa. Tuomiokirkko on ollut joka kerta ääriään myöten täynnä. Tavoitteena on täyttää myös Forssan kirkko. Tilaisuudessa kerätään kolehti, jonka tuotto lahjoitetaan Forssan Katukirkolle vähävaraisten ja syrjäytyneiden auttamiseksi.

Olette lämpimästi tervetulleita mukaan ainutlaatuisen tapahtumaan Forssan kirkkoon keskiviikkona 1.11.2017 klo 19:00–21:00. Forssan Kirkko, I Linja, 30100 Forssa.

Forssan seurakuntalehti

Forssan ev.-lut. seurakunta
Kartanonkatu 16
30100 Forssa
(03) 41 451 klo 9-13.

www.forssanseurakunta.fi
Päätoimittaja Esa Löytömäki
esa.loytomaki@evl.fi

Toimitussihteeri
Sirpa Koivulaakso
sirpa.koivulaakso@evl.fi

Kansi Sanna Ståhlström
Sivunvalmistus Forssa Print
Paino Forssa Print, 2017

Terveisiä Unkarista Gödöllön seurakunnasta!

Elokuun ensimmäisenä viikonloppuna 4.8.–7.8. saimme viettää ihanaa aikaa Unkarissa Gödöllön kaupungissa yhdessä virolaisten ja unkarilaisten ystävyysseurakuntiemme kanssa. Virosta Kaarlin seurakunnasta mukana oli 9 hengen joukko ja unkarilaisia ystäviä Gödöllön seurakunnasta joukossamme oli reilusti toista kymmentä. Meitä suomalaisia matkassa mukana oli yhteensä 11. Unkarilaisten vieraanvaraisuus oli ylenpalttista. Saimme tutustua unkarilaisiin ruokiin ja juomiin sekä laulaa ja tanssia yhdessä unkarilaisia kansanlauluja ja -tansseja. Sunnuntaina osallistuimme Gödöllön

kirkossa yhteiseen jumalanpalvelukseen, jossa liturgina toimi Gödöllön luterilaisen seurakunnan kirkkoherra **Gábor Albert**, saarnan piti Forssan seurakunnan pappi **Eikka Kähärä** ja ehtoollisella avusti Kaarlin seurakunnan diakoniatyöntekijä **Saima Sellak-Martinson**. Ikimuistoisia yhteyden kokemisen hetkiä saimme viettää myös veisatessamme tuttuja virren säveliä kolmella kielellä. Muiden muassa virret 462 Soi kunniaksi Luojan ja 170 Jumala ompii linnamme laulettiin komeasti kolmikielisesti. Lutherin virttä laulaessamme kunnioitimme yhdessä myös reformaation 500 vuoden merkivuotta.

Gödöllön seurakunnan kirkkoherran rouva **Emese Joób** sekä hänen äitinsä **Maria Joób** ovat asuneet 80-luvulla Suomessa, yhteensä 7 vuotta. Heidän suomenkielentaitonsa oli arvokas asia yhteyden rakentumisen ja yhdessä toimimisen kannalta. Saimme koko matkamme ajan laadukasta tulkausta suomeksi erilaisissa unkarilaisissa nähtävyyksissä, joissa vierailimme. Pääsimme tutustumaan Gödöllön Kaupunginmuseoon, Gödöllön kuninkaalliseen linnaan, joka on toiminut kuningatar Elisabetin eli Sissin kesäasuntona, Unkarin luterilaiseen museoon sekä Gödöllön, Budepestin ja Szentendren kaupunkeihin. Nelipäiväisen matkamme aikana ehdimme nähdä ja oppia paljon Unkarista ja Unkarin kulttuurista!

Vuoden päästä elokuussa 2018 odotamme unkarilaisia, virolaisia ja latvialaisia ystäviämme yhteiselle ystävyysseurakuntaleirille Forssaan. Silloin on meidän vuoromme osoittaa vieraanvaraisuutta ja järjestää puitteet yhteyden kokemisen jatkumiselle.

Anni Lautaporras

Haudutettua villisikaa illalliseksi seurakuntatalon ja pappilan pihapiirissä. Kuva Anni Lautaporras

Päiväretkellä Budapestissa. Kuva Anni Lautaporras

Gödöllön kuninkaallinen linna. Kuva Anni Lautaporras

Kirkkoherra Gábor Albert ja puolisonsa Emese Joób Gödöllön luterilaisen seurakunnan seurakuntatalossa. Kuva Matti Uutela

Maria ja Emese Joób. Kuva Matti Uutela

Unkarilaisia kansantansseja. Kuva Anni Lautaporras

Gödöllön luterilainen kirkko. Kuva Anni Lautaporras

Ryhmäkuva Gödöllön luterilaisen kirkon edustalta. Kuva Matti Uutela

7-luokkalaisten toiminta käynnistyy!

Parikymmentä 6.-7.-luokkalaista tyttöä kokoontui toukokuussa Klemelään viettämään rentoa ja mukavaa viikonloppua. Leirillä päästiin saunomaan ja rentoutumaan. Tehtiin yhdessä hyvää ruokaa, pelailtiin sekä hiljennettiin. Kaikkea tätä ja paljon muuta mahtui hemmoteluleiriin. Leirillä huokui rauhallisuus ja kiireettömyys. Sai kuunnella rauhassa, hiljentyä arjen kiireen keskellä sekä viettää aikaa mukavalla ja rennolla porukalla. Tuo toukokuinen leiri oli lähtölaukaus syksyn 7-luokkalaisten toimintaan.

7-luokalle siirtyminen on monelle jännittävä hetki, yläkouluun siirtyminen on suuri askel peruskoulussa. Yläkouluun siirtyessä voi tuntua siltä, että lapsuuden leikit olisi aika jättää taakse ja yhdessä kesässä tulisi kasvaa niin paljon, että voi siirtyä yläasteelle. Eihän asia toki ole näin, mutta monesta 6-luokkalaisesta voi tuntua tältä. Ja monelle se yläkouluun siirtyminen tarkoittaa ihan uuteen kouluun menemistä. Itse muistan, että yläkouluun siirtyessä jännitys oli suuri. Miten siellä uudessa isossa koulussa pärjää? Ketkä vanhat luokkakaverit tule-

vat samalle luokalle? Näiden jännittävien kysymysten äärellä on hyvä, jos tuntee jo joitakin henkilöitä sieltä yläasteelta. Silloin tiedät, että he eivät olekaan niin kovin paljon sinua vanhempia tai aikuisempia.

6.-7.-luokkalaisten tyttöjen hemmoteluleirin yhtenä tarkoituksena olikin madaltaa hiukan tuota kynnystä siirtyä yläasteella. Kun tuntee muitakin yläkouluun tulevia kuin oman 6-luokkanta, niin tulevien 7-luokkalaisten on helpompi aloittaa oma yläkoulunsa taival.

7-luokkalaisten toiminta saa alkunsa tänä syksynä. Ideoita toimintaa kysyttiin jo toukokuun leirillä. Tärkeimmäksi asiaksi toiminnassa nousi rento ja avoin yhdessäolo, ja leirillähän tämä yhdessäolo monesti korostuikin. Siitä syystä syksyllä tullaan järjestämään 7-päiviä, jonne jokainen 7-luokkalaista on tervetullut. Lisäksi syyslomalla järjestetään 7-luokkalaisten oma leiri!

Lisää tietoa 7-luokkalaisten toiminnasta saat Forssan seurakunnan nettisivuilta:

<http://www.forssanseurakunta.fi/ryhmat/7-luokkalaiset>

SYKSYN 7-TOIMINTAA

7-PÄIVÄT: Päivissä on luvassa tutustumista, ulkoilua, yhdessä tekemistä, pientä purtavaa sekä sitä, mitä sinä sinne haluat. 7-Päivien tarkoituksena on tarjota sinulle, 7-luokkalaistellen, sellaista toimintaa, missä sinä haluat olla mukana.

Syksyn 7-päivät:

LA 30.9. klo 12–16

Kokoontuminen seurakuntatalon nuorisotilassa (Kartanonkatu 16)

LA 25.11. Kellonaika selviää myöhemmin syksyllä. Kokoontuminen seurakuntatalon nuorisotilassa

7-LEIRI: Syyslomalla 19.–20.10. (to-pe) järjestetään Klemelässä leiri vain 7-luokkalaistellen. Leirillä luvassa rentoa yhdessäoloa, saunomista, pelailua, kisailua, hyvää ruokaa jne. Leirin hinta 10€. Leirillä mukana nuorisotyönohjaajat Marika Haake ja Teppo Knuutinen. Leirille ilmoittautuminen alkaa 4.9. osoitteessa: <http://www.forssanseurakunta.fi/ryhmat/7-luokkalaiset>

Lisää tietoa 7-luokkalaisten toiminnasta saat

Forssan seurakunnan nettisivuilta:

<http://www.forssanseurakunta.fi/ryhmat/7-luokkalaiset>

YLLÄTYSLEIRI KLEMELÄSSÄ

1.-2.-Luokkalaisten leiri 16.-17.10.2017 (10€)

3.-6.-Luokkalaisten leiri 17.-19.10.2017 (15€)

Ilmoittautuminen (aukeaa 4.9.) ja lisätiedot <http://www.forssanseurakunta.fi/ryhmat/leirit-ja-retket/kouluikaiset>

Mari Lehto

Seurakunnan uusi hautausmaanhoitaja

1. Kuka olet ja mistä tulet?

Olen **Mari Lehto** ja asun Tammelassa Letkun kylällä.

2. Mikä puutarha-alassa kiehtoo?

Parasta on nähdä työnsä tulokset konkreettisesti. Huomata, kuinka puu tai pensas piristyy kasvamaan hoitoleikkauksen jälkeen. Nähdä, kuinka keväällä puut ja ruoho alkavat vihertämään ja kuinka paljon kesäkukkien istutus vaikuttaa hautausmaan yleisilmeeseen. Osalla haudoista on perennoja, jotka alkavat työntää piippojaan maasta heti ilmojen lämmettyä ja roudan sulettua. Varsinkin kevät on mukavaa aikaa, kun kasvustot alkavat talven jälkeen vihertämään.

3. Mikä on parasta seurakunnan hautausmaanhoitajan tehtävässä?

Parasta on, että saa olla ulkona, kohdata ihmisiä ja vaikuttaa asioihin. On mukava kuulla kävijöiltä positiivista palautetta hautausmaan alueiden hoidosta. Tulee hyvä mieli, kun on onnistuttu saamaan hautausmaa ja kirkkopuisto näyttämään viih-

tyisiltä. Meillä on jo useampana vuonna ollut tehokas ja ammattitaitoinen porukka kesätoissa huolehtimassa alueiden kunnossapidosta. Heille kuuluu iso kiitos alueiden hoitotoista.

4. Mikä haastavaa?

Keväällä aloittaessani tässä työssä olin monen uuden asian edessä. Haastavimpana ja uusimpana asiana minulle oli surevien ihmisten kohtaaminen. Kuolema ja suru ovat läsnä tässä työssä lähes joka päivä. Kuolemaan täytyy koittaa suhtautua osana elämää, vaikka läheisen poismeno välillä tuntuisikin epärealistiselta. Pyrin tekemään omalta osaltani vainajan viimeisestä matkasta mahdollisimman arvokkaan ja juhlallisen.

5. Millaisena näet seurakunnan työn?

Seurakunnan työ on välittävää ja tärkeää työtä ihmisten parissa. Työn on monipuolista ja sopivasti haastavaa. Työilmapiiri on kannustava ja ystävällinen.

6. Ajatuksia seurakuntalaisille

Ensimmäisenä mieleen nousee hautojen hallinta-ajat, joiden

päättymisestä kuulutetaan keväisin. Omaisten tulee huolehtia, että haudan hallinta-aikaa jatketaan ennen sen päättymistä. Muutoin hautapaikka palautuu seurakunnalle uudelleen myyntiin. Kaikille hautapaikan haltijoille ei ole voimassaolevia yhteystietoja kirjeiden lähettämistä varten. Siksi haudoilla on punaisia merkkejä kertomassa omaisille hallinta-ajan päättymisestä. Haluaisin myös muistuttaa, että hautamuistomerkin oikaisu on omaisten vastuulla. Varsinkin isojen kivien kohdalla pienikin pohjakiven kallistuminen saattaa kaataa koko kiven. Pahimmin kallistuneita kiviä joudumme kaatamaan liian suuren tapaturmariskin takia.

7. Mitä muuta haluat sanoa?

Haluan toivottaa kaikille oikein aurinkoista ja kaunista syksyä!

FORSSAN EV.-LUT. SEURAKUNNAN KERHOT ALAKOULUIKÄISILLE SYKSY 2017

MAANANTAISIN

Kokkikerho 1.-6.-luokkalaistellen klo 16.30-17.45 Klemelän Ylatalolla (Syrjänharjantie 12, keltainen rakennus). Kokkikerhossa leivotaan ja tehdään yhdessä helppoja ruokia.

Puuhakerho 1.-6.-luokkalaistellen klo 16.30-17.30 Tolonkodilla (Rajakatu 11). Puuhakerhossa puuhailaan yhdessä kaikenlaista, esim. askarrellaan, leivotaan, pelaillaan, leikitään yms.

TIISTAISIN

Voimisteluterho 1.-6.-luokkalaistellen tytöille klo 16.30-17.30 Seurakuntatalon liikuntasalissa.

Elokuvakerho 1.-6.-luokkalaistellen klo 17-18.30 seurakuntatalon nuorisotilassa. Elokuvakerhossa katsotaan yhden kerhokerran aikana piirretty elokuva. Kerho kokoontuu vain joka toinen viikko, parillisilla viikoilla.

Kuvikerho 3.-6.-luokkalaistellen klo 17-18.30 seurakuntatalon nuorisotilassa. Kuvikerho kokoontuu vain joka toinen viikko, parittomilla viikoilla. **Ensimmäinen kokoontuminen 12.9.**

KESKIVIIKKOISIN

Draamakerho 3.-6.-luokkalaistellen klo 16.30-17.30 seurakuntatalon nuorisotilassa. Draamakerhossa pääset heittäytymään näyttelemisen maailmaan.

Puuhakerho 1.-6.-luokkalaistellen klo 16.30-17.30 Klemelän Ylatalolla (Syrjänharjantie 12, keltainen rakennus). Puuhakerhossa puuhailaan yhdessä kaikenlaista esim. askarrellaan, leivotaan, pelaillaan, leikitään yms.

TORSTAISIN

Liikuntakerho 1.-6.-luokkalaistellen klo 16.45-17.45 seurakuntatalon liikuntasalissa. Liikuntakerhossa liikutaan ja leikitään yhdessä.

PERJANTAISIN

Puuhakerho 3.-6.-luokkalaistellen klo 16-17, Klemelän ylatalolla (Syrjänharjantie 12, keltainen rakennus). Puuhakerhossa puuhailaan yhdessä kaikenlaista esim. askarrellaan, leivotaan, pelaillaan, leikitään yms.

Kerhot alkavat viikolla 36 (4.9. alkaen)

Seurakunnan kerhot

- > Maksuttomia
- > Kokoontuvat pääsääntöisesti joka viikko, ei syyslomalla
- > Ei ilmoittautumista, kerhoon voi tulla rohkeasti mukaan
- > Kerhoonohjaajina toimivat 15-18-vuotiaat koulutetut nuoret
- > Yhteystenokilo Marika Haake 050 366 2920, marika.haake@evl.fi

Lisätietoja: www.forssanseurakunta.fi/ryhmat/kouluikaiset/kerhot

TUOMASMESSU

Su 29.10. klo 16 Forssan kirkossa

Mukana viihdekuoro Kehrät ja soitinyhtye.

Saarna khra Juha Koivulahti Tammelasta.

Kauniit alttarit, kahvitarjoilu.

Tervetuloa laulamaan kauniita lauluja!

SANAN JA RUKOUKSEN ILLAT

Forssan kirkossa
to 21.9., 19.10 ja 23.11.
klo 18:30-20:30

Siionin Kanteleen LAULUSEURAT

Ystävänkammarissa 19.9.,
17.10., 21.11. klo. 13:30.

MESTARIN MIEHET PAPPILASSA

pe klo 18 8.9., 6.10.,
10.11 ja 1.12.

LÄHETYSSOPPI

avoinna myös joka kuukauden

1. arkilauantait klo 10-12,
eli 2.9., 7.10., 11.11. ja 2.12.

27.9. klo 18
Forssan srk-talolla
"Enkelit & Demonit
— mitä kristityt uskovat henkivalloista?" aiheesta alustaa TT, pastori, Juho Sankamo.

Tietokilpailu Martti Lutherista ja reformaatiosta

1. Reformaation 500-vuotisjuhlaa vietetään tänä vuonna, koska
 - a) Luther syntyi 1517
 - b) Luterilainen kirkko perustettiin silloin
 - c) Luther julkaisi teesit silloin
 - d) Lalli tappoi Piispa Henrikin
2. Luther julkaisi teesit uskon puolesta perimätiedon mukaan
 - a) lähetti ne paaville
 - b) naulasi kirkon oveen
 - c) lentolehtisinä
 - d) paikallisessa sanomalehdessä
3. Luther julistettiin lainsuojattomaksi ajatustensa levitessä, mutta hän sai piilopaikan ystäviltaan
 - a) Trabantin linnassa
 - b) Wartburgin linnassa
 - c) Mercedesin luona
 - d) Ferrarin kaupungissa
4. Ollessaan piilossa vajaan vuoden ajan, kun hänen henkeään uhattiin, Luther
 - a) käänsi kylkeä
 - b) käänsi Uuden testamentin saksaksi kreikan kielestä
 - c) käänsi maata ja viljeli sitä
 - d) käännutti kansaa
5. Missä saksalaisessa kaupungissa Luther toimi professorina opettaen raamatunselitystä
 - a) Oldenburgissa
 - b) Hampurissa
 - c) Wittenbergissä
 - d) Dresdenissä
6. Luther meni naimisiin
 - a) nunna Katharina von Boran kanssa
 - b) pyhän Birgitan kanssa
 - c) mystikko Hildegard Bingeniläisen kanssa
 - d) ei, vaan halusi olla vanhapoika
7. Lutherin tärkein työtoveri oli
 - a) Paroni von Munchausen
 - b) Johannes Gutenberg
 - c) munkki Tetzeli
 - d) Filip Melanchthon
8. Luther kirjoitti virsiä
 - a) Enkeli taivaan
 - b) Jumalan kämmenellä
 - c) Oi, Herra, jos mä matkamies maan
 - d) Onneni on olla Herraa lähellä
9. Lutherin lempijuoma oli
 - a) viini
 - b) sima
 - c) vesi
 - d) olut
10. Lutherin lauseita ovat:
 - a) Vaikka huomenna tulisi maailmanloppu, tänään istutan omenapuun
 - b) Tässä seison, enkä muuta voi
 - c) Joka laulaa, ei paljon murehdi. Hän on iloinen ja ajaa huolet laulaen pakoon.
 - d) Kirkon todellinen aarre on Jumalan kunnian ja armo kaikkein pyhin evankeliumi

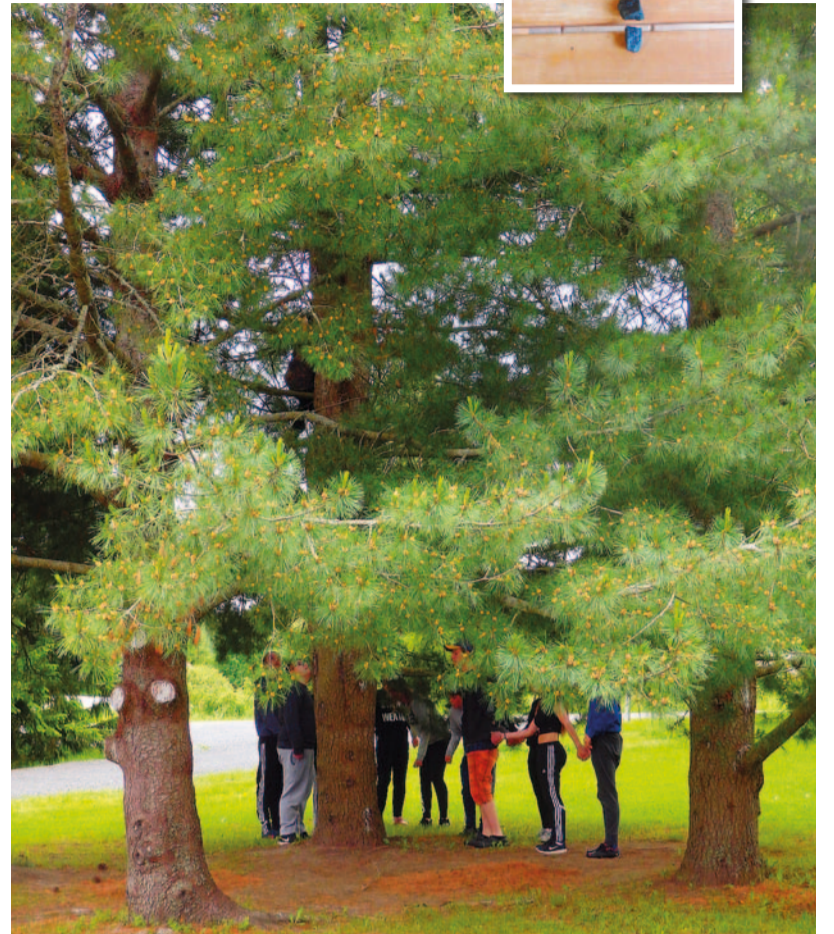
Vastaukset: 1c, 2b, 3b, 4b, 5c, 6a, 7d, 8a, 9d, 10a(2), b, c, d

Viikko rippileirillä

Mitä saadaan kun laitetaan saman katon alle viikoksi yli 20 nuorta, 8-10 isosta, muutama vanhempi ja kokeneempi leiriavustaja ja muutama seurakunnan työntekijä viettämään rippileiriä? Lähes poikkeuksetta kaikki saavat viikon aikana kokea paljon uutta ja hauskaa, sekä mahdollisuuden tutustua uusiin ihmisiin ja kenties saada aivan uusia kavereita. Itse olen ollut kesäteologina, eli yhtenä seurakunnan palkkaamista leirin ohjaajista ja opettajista, jo yli kymmenellä rippileirillä. Jokainen leiri on kuitenkin aina omanlaisensa, eikä leirejä voi hirveästi verrata keskenään, sillä vaikka joskus paikka ja työntekijätkin ovat entuudestaan tuttuja, nuoret vaihtuvat aina ja nimenomaan nuoret tekevät leiristä leirin. Sain olla tänä kesänä mukana kahdella rippileirillä Forssan seurakunnan leirikeskuksessa Klemelässä. Molemmilla leireillä oli paljon samanlaisia asioita, mutta silti myös omat erikoisuutensa.

Aina aluksi rippileirillä koetaan jännitystä, jopa vähän pelkoakin. Monelle nuorelle rippileiri voi olla ensimmäinen kerta, jolloin ollaan monta yötä poissa kotoa. Suurimmalle osalle leirille tulevista nuorista leirikeskus on vieras, ja ainakin valtaosa muista leiriläisistä ja ohjaajista on vielä hieman vieraita, vaikka olisi jo ennen leiriä tavannut. Voin näin vetäjän näkökulmasta kertoa myös isosten ja leirin aikuisten kokemasta jännityksestä. Jokaisella leirillä on erilainen porukka, eikä koskaan voi tietää, mitä yllättäviä tilanteita leiriviikon aikana saattaa tulla vastaan. Melko varmasti siis kokenuttakin pappia ja nuorisotyöntekijää ainakin hieman jännittää ennen leiriä! Rippileiriviikon edetessä alun jännitys alkaa hiljalleen karista pois. Leiriläiset alkavat tottua aluksi vieraaseen, ja joillekin hieman haasteelliseen päivärytmiin. Aamukahdeksalta herääminen saattaa olla joillekin kauhistus, ja ensimmäisinä aamuina isokset saavat useaan kertaan käydä herättelemässä väsyneitä ja nuupahtaneita leiriläisiä huoneistaan. Kun kaikki ovat selvinneet aamupalalle, alkaa aurinkokin kuitenkin hiljalleen lämmittää. Emäntien keittämän puuron ja kahvin voimalla viimeisetkin alkavat herätä aamuisesta koomastaan ja päivä saadaan alkuun. Aamupäivällä on ohjelmassa yhteinen leirijumalanpalvelus, jonka valmisteluun aina vaihtuva osa leiriläisistä pääsee osallistumaan. Saarna valmistellaan ryhmissä. Osa maalaa alttaritaulun päivän raamatunkohtiin liittyen ja toiset tekevät näytelmän. Liturgiasta vastaava ryhmä valitsee virret ja yksi ryh-

mästä saa toimia myös liturgina eli johtaa jumalanpalvelusta valkoinen alba päällään. Kanttori hoitaa säestyksen ja pappi on kylä aina tukena siinä tapauksessa, jos liturgille iskee muistikatkos. Joka-aamuisten ”jumisten” avulla leiriläiset tutustuvat jumalanpalveluksen kaavaan ja sen eri osiin. Jumalanpalveluksen päätyttyä aloitetaan kanttorin laulutunti, jolloin lauletaan virsiä ja lauluja nuoren seurakunnan veisukirjasta. Kanttorin tunnin jälkeen aloitetaan päivän yhteiset työskentelyt. Aamu- ja iltapäivän työskentelyissä eli päivän ”spesialeilla” tutustutaan, opetellaan ja ihmetellään kristinuskon perusasioita seurakunnan työntekijöiden johdolla. Rippileiri on osa rippikoulua, eli jotain olisi viikon aikana hyvä myös oppia. Päivällä pidetään lisäksi isosten vetämiä raamattupiirejä pienissä ryhmissä. Raamattuun tutustuminen onkin tärkeä osa leirin sisältöä. Eri työskentelyjen välissä on lounas ja usein jotain vapaata, mutta pakollista ulkoilua. Ulos pyritään menemään aina säiden salliessa. Sisällä istuminen on kaikista hyvin raskasta ja pidemmän päälle tylsää, joten ulkona on kiva päästä purkamaan energiaa lentopallossa, pingispöydällä, frisbeegolfissa tai ihan vaikka tikanheitossa. Vapaata aikaa toivotaankin aina rippileirillä lisää ja sitä myös on aina säännöllisin väliajoin päivän aikana.

Rippileirejä ohjatessa olen huomannut yhden asian yhdistävän kaikkia leirejä: nälkä harvoin pääsee liikaa vaivaamaan! Leirin emännät valmistavat aamupalan ja lounaan lisäksi päiväjuomalle jotain makeaa syötävää, päivällisen ja vielä iltapalan. Harvoin

saa yhtä paljon ja hyvää ruokaa kotona. Päivän työskentelyjen ja päivällisen jälkeen jokaisena leiripäivänä on isosten pitämä iltaohjelma, jossa isokset esittävät sketsejä, ohjaavat yhteisiä leikkejä ja laulattavat nuoria. Iltaohjelmat ovat usein nuorista leirin hauskin ja mieleenpainuvinta antia. Joskus joku ohjaajakin uskaltautuu mukaan sketseihin, mikä aiheuttaa naurua ja hämmennystä leiriläisissä. Illalla myös saunotaan usein. Saunasta on mukava käydä viileässä vedessä pulahtamassa ja laulamassa vaikka Maamme-laulua, kunnes on aika taas palata lämpimään saunaan. Rippileirien ehkä tärkeintä antia ovat juuri nämä rennot yhdessäolon hetket. Kristityn elämään kuuluu yhtenä tärkeimpänä osana toisten kanssa oleminen ystävällisessä ilmapiirissä. Rippileirillä illan päättää aina yhteinen iltahartaus ennen nukkumaanmenoa. Aamun ”jumis” ja illan hartaus muistuttavat siitä, miten jokainen rippileirin päivä kuljetaan yhdessä aamusta iltaan, Taivaan Isän suojeluksessa ja siunauksessa. Leirillä moni oppii myös hiljentymisen jalontaidon. Lisäksi mielissä voi herätä monenlaisia kysymyksiä, jotka ohjaavat myöhemmin elämässä kohti Jumalaa ja seurakunnan toimintaa.

kesäteologi Tapio Laakso

Sururyhmä

läheisensä menettäneille
alkaa Forssassa to 14.9.

Ryhmä kokoontuu iltaisin kuusi kertaa. Ohjaajina toimivat pastori Mauri Laihorinne ja diakoni Satu Pöllänen. Vapaita paikkoja voi vielä kysyä Satulta p. 050 308 6770.

50-vuotias päiväkerho muistelee menneitä, mutta katsoo rohkeasti tuleviin vuosiin

Kun vuonna 1967 Kartanonkadulle valmistui uusi seurakuntatalo, alkoi myös päiväkerhotoiminta. Aineellisesti hyvinkin vaatimattomasti, melkein tyhjästä syntyi uusi toimintamuoto. Lasten kerhoja pidettiin paljolti talkoovoimin suurella innolla ja sydämellä. Isät ja äidit olivat ahertamassa mm. nukkekoteja kerhotiloihin ja toivat askartelumateriaalia. Opettajien ja pappien vaimoja rekrytoitiin ohjaamaan päiväkerhoja. Työstä maksettiin pientä palkkaa, noin 4,50 mk tunnilta. Viikkotunteja ei ollut kuin 16. Työ oli lähinnä harrastusta.

Päiväkerhotyön alkuun vaikutti suuresti Forssan seurakunnan silloinen pastori **Juhani Muilu**. Olen useasti muistellut päiväkerhotyön alkuvuosia eläkkeellä olevien lastenohjaajien **Rauni Kauniston** ja **Ulla Hakalan** kanssa sekä jutellut Raunin aviopuolison **Pentti Kauniston** kanssa. Muistan Pentin joskus sanoneen, että päiväkerhotyö on heillä ikään kuin yksi perheenjäsen.

Vuosien varrella päiväkerhotyö kasvoi ja kasvoi. Se toi pyhäkoulujen rinnalle mukavaa arkitoimintaa. Lapset, jotka eivät olleet päiväkodeissa, saivat virikkeitä ja ohjausta sekä kristillistä kasvatus- ta. Kerhot tukivat myös perhepäivähoitajien arkityötä. Tullessani 40 vuotta sitten seurakunnan palvelukseen päiväkerhoissa oli lapsia yli 400. Ohjaajiakin oli pitkälti toistakymmentä. Lasten ikäluokat olivat suuria.

Seurakunta oli alusta lähtien tukenut ja kannustanut työssään aloittavia ohjaajia hankkimaan koulutuksen. Koulukseen lähdettiin innolla. Kirkon antama koulu-

tus oli aluksi pientä ja kurssimuotoista. Lastenohjaajan tutkinto on kehittynyt vastaamaan nykyisen muotoista laaja-alaista lapsi- ja perhetyötä.

Kun katson menneeseen, tunnen todella suurta iloa siitä, että seurakuntamme on kehittänyt lapsi- ja perhetyötä vastaamaan kunkin aikakauden haasteita. Ikäluokat ovat pienentyneet, mutta työ on laajentunut koko perhettä koskevaksi toiminnaksi. Pidämme jatkuvasti mielessämme kirkon perustehtävän eli kasteopetuksen. Lapsi on täysivaltainen seurakunnan jäsen, jonka rinnalla kuljetaan hänen ikätasonsa huomioiden. Samalla tuemme lapsiperheen vanhempia tässä tärkeässä tehtävässä.

Toisin kuin 50 vuotta sitten, ei riitä se, että teemme työtä omista tiloissamme ja omilla ehdoillamme. Tällä hetkellä olemme saaneet yhteistyökumppaneita kaupungin varhaiskasvatuksen työntekijöistä ja kolmannen sektorin työntekijöistä. Myös eri kristillisten seurakuntien kanssa teemme yhteistyötä. Mahdollisuuksien mukaan menemme sinne, missä lapset ja perheet ovat jo valmiina.

Vuosien saatossa seurakunta vuokrasi tai osti kerhotiloja eri kaupunginosista sen mukaan, missä lapsiperheitä asui. Näin palvelut tuotiin lähellä koteja. Tänä syksynä olemme jälleen palaamassa aikaan, jolloin päiväkerhot aloitettiin seurakuntatalossa. Kaikki syksyn päiväkerhoryhmät kokoontuvat vain seurakuntatalossa. Syksyn kerhoryhmiin on ilmoittanut kolmen ryhmän verran lapsia. Ohjaajia päiväkerhoissa on vain kaksi.

Sen sijaan perhekerhot eli avoimet päiväkerhot toimivat eri puolilla kaupunkia. Perhekerhot ovat suosittuja kohtauspaikkoja vanhemmille ja hoitajille lapsineen. Lapsi-perhetyö ei entisten aikojen tapaan ole yksittäinen tehtäväalue, vaan työtä tehdään yhteistyössä diakonia- ja nuorisotyöntekijöiden kanssa.

Lapsityössä on varmasti vuosien varrella ollut enemmän ilon aiheita kuin suruja. Kaikki, jotka lasten kanssa työskentelevät, saavat yhtyä lapsen iloon, ihmetelyyn ja luottavaisuuteen. Toisaalta lapsen kanssa kasvaminen kasvattaa myös aikuista.

Tänä päivänä haluan rohkeasti kiittää kaikkia heitä, jotka ovat aikanaan olleet aloittamassa tärkeää työtä lasten ja perheiden parissa. Hyvän pohjan päälle on turvallista rakentaa. Emme kuitenkaan saa jäädä juhlahumuun, vaan jatkamme tässä työssä ja samassa tehtävässä kuin viisikymmentä vuotta sitten, vaikkakin osin eri menetelmin ja keinoin. Perustehtävä on sama.

Mikkelinpäivän ”Sukupolvi- en messuun” Forssaan kirkkoon 1.10. ovat tervetulleita kaikki aikoinaan päiväkerhoa käyneet lapset, nykyiset lapset perheineen, nuoret ja aikuiset. Myös kaikki päiväkerhoja ohjanneet entiset työntekijät kutsutaan lämpimästi mukaan. Tule katselemaan vanhoja ja uudempia kuvia vuosien varrelta ja tapaamaan mahdollisia tuttuja.

Huomaathan, tässä lehdessä on lapsi- ja perhetyön toimintakalenteri syksyn osalta adventtiaikaan asti.

Tarja-Leena Ylitalo

Oheisessa kuvassa on yhteisellä retkellä joukko aktiivisia ja innokkaita ”ruokakuskeja”, jotka viikko toisensa jälkeen vievät kotiaterioita vanhuksille. Tervetuloa joukkoon!

*Moni ihminen kaipaa rinnalla kulkijaa ja ystävää...
Kaipaako sinä tekemistä ja mielekästä ajankäyttöä?*

Tule VAPAAEHTOISTOIMINNAN PERUSKURSSILLE

Ystävän Kammarille Forssaan, Hämeentie 5.

Koulutuksessa käsitellään vapaaehtoistyön periaatteita, motiiveja, oikeuksia ja vastuita sekä ihmisten kohtaamista elämän eri vaiheissa ja tilanteissa.

Myös itsetuntemus ja suhde ammatilliseen työhön ovat aiheina.

Kurssin jälkeen voit valita oman toiminta-alueesi monista eri mahdollisuuksista. Kukin kouluttava taho järjestää tarvittavaa jatkokoulutusta, tukea ja ohjausta.

Koulutuspäivät ovat:

la 30.9 ja 7.10. klo 10 – 15

ti 3.10, 17.10, 24.10 ja 31.10. klo 17 – 19.30

Kurssista saa todistuksen, josta on hyötyä myös esim.

terveys- ja sosiaalialojen opinnoissa.

Lisätietoja ja ilmoittautumiset viim. ti 26.9.

Ystävän Kammarille p. 050 588 9644.

Kurssin järjestävät Forssan Seudun Palvelukammariry, Forssan ev.-lut. seurakunta.

Kuva: Satu Pöllänen

Kuva: Anne Mäkelä

SEIMELTÄ SEIMELLE – FORSSALAINEN JOULUVAELLUS – KUTSU YRITYKSILLE JA LIIKKEILLE

Jouluseimi muistuttaa joulun ydinsanomasta. Seurakunta on muutamana vuonna haastanut forssalaisia rakentamaan omia seimiasetelmia. Kaksi vuotta sitten seurakuntatalolla ja seurakunnan facebook-sivulla oli kuvia forssalaisten rakentamista tai ostamista seimistä. Viime vuonna sata eri-ikäistä osallistui seimitaloksiin ja sai kotiinviemiseksi itse rakentamansa seimen, jonka materiaalina oli piparitaikina, puupalikat tai munakennot.

Tänä vuonna seimihaasteen saavat yritykset ja liikkeet. Mitä jos näyteikkunassanne olisi tämän vuoden adventinaikana seimiasetelmä? Millainen sopisi juuri teidän ikkunaanne tai tiloihinne? Osallistua saa sekä itse tehdyillä että ostetuilla seimiasetelmilla.

Joulukuussa järjestämme kaikille avoimen kiertomatkan (tai jopa matkoja!) seimeltä seimelle pysähtyen laulamaan tuttuja joululauluja erilaisten seimiasetelmien äärelle. Jos haluatte, että kiertomatalla pysähdytään näyteikkunanne eteen, ilmoittautukaa mukaan. Olisi mukava toteuttaa tänä vuonna kanssanne forssalainen jouluvaellus seimeltä seimelle!

Ilmoittautumiset ja kysymykset

sair.past. Anne Mäkelälle (anne.makela@evl.fi, 050 3373 158)

DIAKONIAITYÖN SYKSYÄ

- To 14.9. Elo ja Iloa Eläkeläisille**
Syyskauden avaus Klemelässä klo 10-14.
Yhdessäoloa, ohjelmaa, ruokailu ja kahvit. Päivän hinta 10 €.
- Ke 20.9. Muistimessu Forssan kirkossa klo 14.**
Messu toteutetaan yhteistyössä Forssan seudun muisti ry:n kanssa. Messu on suunniteltu erityisesti muistisairaille ja heidän perheilleen.
- Su 24.9. Messu Forssan kirkossa ja messun jälkeen klo 11.30**
kahvitilaisuusseurakuntatalossa 70 v. täyttävälle (kutsutilaisuus).
- Su 1.10. Forssan kirkossa sukupolvien messu,**
jonne kutsumme perheitä vauvasta vaariin.
- Ke 4.10. Klo 14 seurakuntatalossa Vanhustenviikon pääjuhla**
yhteistyössä vanhusneuvoston kanssa, kahvitarjoilu alkaa klo 13.
- To 9.11. Elo ja Iloa Eläkeläisille seurakuntatalossa klo 12-14.**
Ohjelmaa ja kahvit. Kahvimaksu 1 €.
Edeltävästi ruokailumahdollisuus alkaen klo 11.
Lounaan hinta 7 €.
- To 14.12. klo 13 Eläkeläisten joulujuhla** seurakuntatalossa.

YSTÄVÄNKAMMARILLA

Hartaudet perjantaisin klo 10.30.
25.8., 29.9., 20.10., 24.11. ja 22.12.

Verenpaineen mittaus.
Perjantaisin klo 9-10, 29.9., 20.10. ja 24.11.

Leskien klubi
Tiistaisin klo 10-11.30
12.9., 26.9., 10.10., 24.10., 7.11., 21.11. ja 5.12.

KOIJÄRVELLÄ

Ikänuoret kerho eläkeläisille
Matkun kylätalolla. Tiistaisin klo 13-15
5.9., 19.9., 3.10., 17.10., 31.10., 14.11. ja 28.11.

Kaikenikäiset kerho eläkeläisille Kojjärven seurakuntatalolla
Keskiviikkoisin klo 12.30-14.30
6.9., 20.9., 4.10., 18.10., 1.11., 15.11. ja 29.11.

Kerhojen yhteinen joulujuhla 13.12 klo 12
Kojjärven seurakuntatalolla.

Muutokset ovat mahdollisia. Seuraa kirkollisia ilmoituksia.
Lisätietoja diakoniatoimistosta p. 050 370 6556

MUISTIMESSU

Forssan kirkossa
keskiviikkona 20.9. klo 14

Mikäli tarvitset apua avustajan ja/tai kuljetuksen järjestämiseen ota yhteyttä diakoniatoimistoon p. 050 3706556.

Messun jälkeen on kirkkokahvit.

Tervetuloa!

Forssan ev.-lut. seurakunta

Kulttuuria ja muistoja

Suomen 100-vuotinen historia on läsnä hautausmaillamme. Eläkkeellä olevan puutarhuri **Raimo Honkalan** opastuksella saimme tutustua vuosittaisella kierroksella hautausmaan nykypäivään ja historiaan. Mukana oli myös uusi hautausmaanhoitaja **Mari Lehto**.

Tammelasta erkaantuva tehdasyhteisö tarvitsi omat tilat ja hautausmaan. Kirkolle oli lahjoitettu tontti Ronttismäestä jo aiemmin, mutta hautausmaa otettiin käyttöön jo 1909 ja kirkko vasta 1918. Myös Forssan hautausmaalle on tallentunut ajan historiaa. Sinne on haudattu myös kaksi ministeriä, **Eino Raunio** ja **Urpo Leppänen**. Seltä löytyy myös tunnettujen forssalaisten hautoja. Apteekkari **Hjelt** lahjoitti urut kappeliin. Forssan asioissa Hjelt oli merkittävä vaikuttaja, joka eli pitkään. Asioita suunniteltaessa sanonnaksi tuli, että tehdään sitten kun Hjelt kuolee. Se muuntui muotoon "jos kuolee", kun Hjelt eli yli 100 vuotiaaksi. **Kalle Aaltosen** haudalla moni muisteli kohtaamisiaan tämän kulkijataiteilijan kanssa. Hänen "töhrystä" koristavat monien kotien seinä. Monia muitakin persoonia on saanut leposijansa Forssan hautausmaalla. Hautausmaan alue saatiin lahjoituksena Forssa-Yhtiöltä. Vuonna 1909 ensimmäisenä haudattiin yvärtijä Kallion pieni poika.

Kauniin jugend-tyylisen "vanhan" kappelin lahjoitti Forssa-Yhtiön apulaisännöitsijä **Rudolf Meyer** 1910. Kappeli oli ensimmäisiä Suomessa. Sen suunnitteli arkkitehti **Waldemar Aspelin**.

Hautausmaan uusi kappeli valmistui vuonna 1973 ja hautausmaata laajennettiin. Arkkitehti **Yrjö Mykkäsen** suunnitteli punatiilisen rakennuksen kellotorneineen.

Tuhkauksen yleistyminen on tuonut myös muistolehdon hautausmaalle. Seurakunta huolehtii alueesta ja muistolaatan voi kiinnittää kivipaateen.

Hautausmaalla on myös muistokivi lapselle, jota perhe ei ole saanut tai sai pitää vain vähän aikaa.

Sankarivainajien muistolaatat on kunnostettu Suomen 100-vuotisjuhlan kunniaksi paikallisen LC Kuhan toimesta. Alueelle on haudattu myös kolme naista, jotka kuolivat sodassa.

Hautausmaa on monien kohtaamisten paikka, jossa voi muistella läheisiään. Sen puutarhan

kauneus muistuttaa paratiisista, josta ihminen joutui lähtemään. Se on samalla vertauskuva siitä, että kuolema ja elämä kietoutuvat yhteen ja taivaan paratiisi odottaa heitä, jotka uskovat.

Teksti ja kuvat Esa Löytömäki

MUSIIKKIRYHMÄT ALKAVAT – Uudet ja vanhat laulajat ja soittajat ovat tervetulleita!

Vastaperustettu **KANTELERYHMÄ KOIJÄRVEN KANNEL** kokoontuu noin kerran kuukaudessa Kojon seurakuntatalolla. Kanteleen soittotaito tai nuottien osaaminen ei ole tarpeen. Riittää kun on innostunut! Seurakunnalla on muutama viisikielinen kantele lainaksi, jos omaa kannelta ei ole. Harjoituspäivät ti 19.9. klo 18-20, la 14.10. klo 10-12, la 25.11. klo 10-12 ja la 9.12.2017 klo 10-12. Muutokset mahdollisia!

KIRKKOKUOROIHIN KAIVATAAN LISÄÄ LAULAJIA

Kuoro on hauska ja kehittävä tapa osallistua seurakunnan vapaaehtoistoimintaan. Kuorot ilahduttavat ihmisiä musisoimalla messuissa ja muissa seurakunnan tilaisuuksissa. Kuoroissa lauletaan monipuolisesti hengellistä musiikkia.

KOIJÄRVEN KIRKKOKUORO KESKIVIKKOISIN 6.9.2017 alkaen Kojon seurakuntatalolla klo 18-19.30.
FORSSAN KIRKKOKUORO TORSTAINEN 7.9.2017 alkaen Forssan seurakuntatalon salissa klo 18-19.30.

Kaikkia ryhmiä vetää Outi Aro-Heinilä, puh. 040-66 47 642, outi.aro-heinila@evl.fi

AVOIMET PÄIVÄKERHOT

Syksy 2017

Kerhot alkavat viikolla 35, 28.8 lähtien

Kerhojen kokoontumisaika on 9.30-11.00.

Kerhoon ovat tervetulleita lapset aikuisten seurassa, ikäraja ei ole. Kerhossa lauletaan, hiljennytään, leikitään ja askarrellaan päivän teeman mukaan. Kerhossa on tarjolla mehua, teetä ja kahvia, mutta ota omat eväät mukaan.

Kerhopaikat:

Ma	Vieristi, Nokantie 2, Vieremän koulu	ohj. Elise Giren, p. 050 551 4931
Ma	Tölnäkatu, Rajakatu 11	ohj. Johanna Leino, p. 050 511 2614
Ke	Kerttula, Kojon srk-talo, Kojontie 60	ohj. Anniina Suvilampi, p. 050 560 1108
To	Pappila, kirkon vieressä	ohj. Johanna Leino
To	Klemelän ylätalo, Syrjänharjuntie 12	ohj. Elise Giren

Pappilan ja Klemelän avoimissa vuoroviikoin torstaisin on alussa n 20 min kestävä muskariosuus Outi-kanttorin toimesta!

Kerran kuukaudessa avoimissa vieraillevat varhaiskasvatusehjoaja Tarja-Leena Ylitälo ja diakoni Satu Pöllänen.

Lisätietoa toiminnasta

Tarja-Leena Ylitälo

Varhaiskasvatusehjoaja

tarja-leena.ylitälo@evl.fi

p. 050 3478923

www.forssanseurakunta.fi

KIINNOSTAAKO VAPAAEHTOISTYÖ PUHELIMESSA?

- pienellä ajankäytöllä suuri merkitys sekä soittajalle että päivystäjälle

Kirkon Palveleva puhelin tarjoaa päivystäjälle

- itsenäisen vapaaehtoistyön väh. 3h/kk
- mahdollisuuden valita itse päivystysajankohta
- koulutuksen ja työnohjauksen
- liittymisen yli 2000 päivystäjän valtakunnalliseen joukkoon

Päivystäjältä vaaditaan

- ehdoton vaihtolo
- halua ja kykyä kuunnella eri elämäntilanteissa olevia soittajia
- tällä hetkellä tasapainoinen elämäntilanne
- hakeutumisvaiheessa haastattelu

Jos olet kiinnostunut ja pohdit, onko tämä sinulle sopiva tapa kulkea lähimmäisen rinnalla, ota yhteys: sairaalapastori Anne Mäkelä 050-3373 158, anne.makela(at)evl.fi

Kuolleiden lasten muistopäivänä

lauantaina 23.9.2017 klo 17.30

Rukoushetki

Forssan hautausmaan vanhassa siunauskappelissa

Mukana Anne Mäkelä, Satu Pöllänen

Pipliaa perille

Tammelan rovastikunnan lähetyspyhä Jokioisilla 17. syyskuuta 2017

Messu klo 10 Jokioisten kirkossa (Kirkkotie 101), saarnaa Päivi Paloranta

Jokioisten seurakuntatalossa (Temppeli 2) klo 11.45 keittolounas, vapaaehtoinen maksu raamattu-lähetyksen hyväksi, sitten ohjelmaa, mm. dramatisointi pipliasseurojen toiminnasta ennen ja nyt (ohjelma päättyy kello 13.30:een mennessä)

JOKIOISTEN EV.-LUT. SEURAKUNTA
TAMMELAN ROVASTIKUNNAN LÄHETYSOIMIKUNTA
ETELÄ-HÄMEEN PIPLIASSEURA r.y.

VARHAISKASVATUKSEN TOIMINTAA SYKSYLLÄ 2017

Tarkennuksia ja lisäyksiä syksyn ohjelmaan kannattaa seurata www.forssanseurakunta.fi -sivuilta sekä Forssan ev.lut. seurakunnan facebook -ryhmästä.

- 17.9. klo 14 Kirkon ympärijuoksu tapahtuma Forssan kirkonmäellä (seuraa ilmoituksia)
- 23.9. Olemme mukana Kids Action tapahtumassa Talsoilan koululla (järj. Forssan kristilliset seurakunnat)
- 29.9. Valtakunnallista vauvojenpäivän viettoa Forssan seurakuntatalolla. Kaikki 0-1,5 vuotiaat saavat tapahtumaan henkilökohtaisen kutsun.
- 1.10. klo 10 Päiväkerhon 50v. juhliataan perhemessussa Forssan kirkossa
- 21.10. Olemme mukana perheen päivässä Feeniksissä
- 25.10. klo 18 "Bongaa merkkejä" Lapsiperheiden hautausmaaseikkailu
- 14.12. klo 10 Avoimien päiväkerhojen, päiväkerhojen sekä kotona lastaan hoitavien yhteinen joulukirkko Forssan kirkossa
- 14.12. klo 18 Päiväkerhojen yhteinen joulujuhla Forssan seurakuntatalossa
- 24.12. klo 14 Jouluaaton kirkko lapsiperheille
- 27.12. Enkelikirkot MLL:n osastojen kanssa Forssan ja Koirjärven kirkoissa

KIRKON Keskusteluapua

Luottamuksella, sinua kuunnellen

Puhu, se auttaa.

Palveleva puhelin
0400 22 11 80
Arkipäivä 18-01,
viikonloppuisin 18-03

Palveleva chat

Palveleva netti

Palveleva kirje
PL 210, 00131 Helsinki

kirkonkeskusteluapua.fi

Pikku Biplia

synttärilahjaksi kolme vuotta täyttävälle lapselle

Seurakunnan työntekijät vierailvat mielellään syntymäpäiväsankarin kotona. Ennen vierailua otamme yhteyden kotiin puhelimitse tai kirjeitse sopiaksemme vierailuajan. Vierailuun ei tarvitse mitenkään varautua, vaan piipahdamme kotona onnittelemassa lahjan kanssa. Yhteystiedot olemme saaneet seurakuntatoimiston kautta.

Forssan seurakunnan lapsi- ja perhetyö

ELÄKELÄISTEN RUOKAILU

seurakuntatalolla jatkuu ma 18.9. alkaen!

Kotiruokalounas tarjolla ruokasalissa klo 11-13.

Hinta eläkeläisiltä 7€.

(Huom. to 21.9. ei ruokailua).

Tervetuloa!

Valtakunnallista Vauvan Päivää

juhlitetaan nyt ensimmäistä kertaa perjantaina 29.9.

Tuntupolku on vauvoille ja taaperoille toiminnallinen elämäntila yhdessä oman aikuisen kanssa. Jokainen Forssan seurakunnan 0-1,5 v. lapsi saa henkilökohtaisen kutsun tapahtumaan.

Tuntupolku on rakennettu Forssan seurakuntatalon isoon saliin, Kartanonkatu 16, käynti pääovesta.

TERVETULOA!

Terv. Forssan srk:n lapsityö
Lisätietoa Anniina Suvilampi/p. 050 560 1108

Forssan kirkon YMPÄRIJUOKSU 17.9.2017

Suomi Finland 100

Tapahtuman aluksi juoksijat siunataan kirkossa klo 14.00 - Kirkkoherra Esa Löytömäki - Juoksupahtuma kuuluu viralliseen Suomi 100 -kampanjaan!

Sarjat: T/P 10 2007-2008, T/P 8 2009-2010, T/P 6 2011-2012, T/P 4 2013- Osallistujanumeroiden haku kirkonmäeltä sunnuntaina klo 13 alkaen.

Juoksut tapahtuvat pienempien osalta kirkkopihalla. Sarjojen T/P10 sekä T/P8 lähtö tapahtuu I linjan (kirkon pääportin) luota. Juoksurata on selkeästi merkitty.

Juoksijat ilmaiseksi Vesihelmeen! MLL myy kahvia

Ilmoittautuminen 16.9.2017 mennessä osoitteessa www.forssansalama.fi

Tiedustelut: puh. 050-571 4472

Tapahtuman järjestelyistä vastaa

Forssan ev.-lut. seurakunta yhdessä Forssan kaupungin, Forssan Salaman ja MLL:n Forssan osaston kanssa. Paikalla myös SPR:n Forssan osaston ensiapuryhmä.

Tervetuloa!

Kaikille pipari- ja mehutarjoilu

SYKSYN MUSIIKKIKALENTERI

ke 11.10. klo 18.00

Kalevi Kiviniemen urkukonsertti Forssan kirkossa
Vapaa pääsy, ohjelma 10€

pe 27.10. klo 19-22

Valon ja musiikin ilta. Monenlaista musiikkia, mm.

klo 19 Musiikkiopiston oppilaat

klo 20 Kantele-ryhmä Kanneltajat. Vapaa pääsy, iltatee

su 29.10. klo 16.00

Tuomas-messu Forssan kirkossa
Viihdekuoro Kehrät Natalia Maltizovan johdolla

ke 1.11. klo 19.00

"Ollaan ihmisiksi" Forssan kirkossa
Juicen, Beatlesin ja Juha Tapion musiikkia
Vapaa pääsy, kolehti Katukirkon työn hyväksi

to 9.11. klo 19.00

Lasse Heikkilän Suomalainen messu, Feeniks,
liput 10€

to 28.11. klo 18.00

Iloinen pikkujoulu!
Musiikkiopiston konsertti Forssan seurakuntatalossa. Vapaa pääsy

Euron aamiainen

keskiviikkoisin klo 9-9:45

Forssan seurakuntatalon ruokasalissa
os. Kartanonkatu 16, 2.krs.

Sis. puuroa, leipää ja kahvin/teen.

Järjestää Forssan seurakunnan diakoniatyö

LOUNASPYSAKKI

8.9.2017 alkaen

perjantaisin klo 12.30 - 13.30

Pappilan Pysäkki, I Linja 2.

Tarjolla koulujen ylijäämäruokaa täydennettynä salaattilla, maidolla ja leivällä.

Hinta 2 €.

Järjestää diakoniatyö.